HOTĂRÂREA CURȚII (Camera a opta)

3 octombrie 2019*

„Trimitere preliminară – Regulamentul (CE, Euratom) nr. 2988/95 – Protecția intereselor financiare ale Uniunii Europene – Articolul 3 alineatul (1) – Termen de prescripție – Regulamentele (CEE) nr. 3887/92 și (CE) nr. 2419/2001 – Sistem integrat de gestionare și control privind anumite scheme de ajutor comunitare – Recuperarea sumelor plătite în mod necuvenit – Aplicare a normei de prescripție mai favorabile”

În cauza C-378/18,

având ca obiect o cerere de decizie preliminară formulată în temeiul articolului 267 TFUE de Bundesverwaltungsgericht (Curtea Administrativă Federală, Germania), prin decizia din 9 mai 2018, primită de Curte la 8 iunie 2018, în procedura

**Landwirtschaftskammer Niedersachsen**

împotriva

**Reinhard Westphal,**

CURTEA (Camera a opta),

compusă din domnul F. Biltgen (raportor), președinte de cameră, și domnii J. Malenovský și C. G. Fernlund, judecători,

avocat general: domnul M. Campos Sánchez-Bordona,

grefier: domnul A. Calot Escobar,

având în vedere procedura scrisă,

luând în considerare observațiile prezentate:

– pentru Landwirtschaftskammer Niedersachsen, de P. Averbeck, în calitate de agent;

– pentru Comisia Europeană, de B. Hofstötter și de D. Triantafyllou, în calitate de agenți,

după ascultarea concluziilor avocatului general în ședința din 15 mai 2019,

pronunță prezenta

* Limba de procedură: germana.

## Hotărâre

1 Cererea de decizie preliminară privește interpretarea, pe de o parte, a articolului 49 alineatele (5) și (6), precum și a articolului 52a din Regulamentul (CE) nr. 2419/2001 al Comisiei din 11 decembrie 2001 de stabilire a normelor de aplicare a sistemului integrat de gestionare și control privind anumite scheme de ajutor comunitare instituite prin Regulamentul (CEE) nr. 3508/92 al Consiliului (JO 2001, L 327, p. 11), astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (CE) nr. 118/2004 al Comisiei din 23 ianuarie 2004 (JO 2004, L 17, p. 7) (denumit în continuare „Regulamentul nr. 2419/2001”), și, pe de altă parte, a articolului 2 alineatul (2), precum și a articolului 3 alineatul (1) din Regulamentul (CE, Euratom) nr. 2988/95 al Consiliului din 18 decembrie 1995 privind protecția intereselor financiare ale Comunităților Europene (JO 1995, L 312, p. 1, Ediție specială 01/vol. 1, p. 166).

2 Această cerere a fost formulată în cadrul unui litigiu între domnul Reinhard Westphal, pe de o parte, și Landwirtschaftskammer Niedersachsen (Camera pentru Agricultură a landului Saxonia Inferioară, Germania) (denumită în continuare, „Camera pentru agricultură”), pe de altă parte, în legătură cu o cerere de recuperare a plăților pe suprafață obținute în cadrul unui regim de sprijin pentru producătorii de anumite culturi arabile.

### Cadrul juridic

#### *Regulamentele (CEE) nr. 3887/92 și nr. 2419/2001*

3 Articolul 9 alineatul (2) din Regulamentul (CEE) nr. 3887/92 al Comisiei din 23 decembrie 1992 de stabilire a normelor de aplicare a sistemului integrat de gestionare și control privind anumite scheme de ajutoare comunitare (JO 1992, L 391, p. 36) prevedea diferite reduceri ale cuantumului ajutoarelor atribuite atunci când se constata că suprafața declarată depășea suprafața efectiv determinată. Astfel, în cazul în care excedentul constatat era mai mare de 20 % din suprafața determinată, nu se acorda niciun ajutor pentru suprafață.

4 Articolul 14 din acest regulament stabilea normele aplicabile în caz de plată necuvenită, dar nu conținea nicio normă de prescripție aplicabilă rambursării sumelor în cauză.

5 Regulamentul nr. 3887/92 a fost abrogat, începând cu 12 decembrie 2001, prin Regulamentul nr. 2419/2001.

6 Măsurile prevăzute la articolul 9 alineatul (2) din Regulamentul nr. 3887/92 au fost preluate în esență la articolul 32 alineatul (1) din Regulamentul nr. 2419/2001.

7 Articolul 49 din Regulamentul nr. 2419/2001 a introdus norme de prescripție în ceea ce privește rambursarea sumelor în cauză în situația plăților necuvenite, după cum urmează:

„(1) În cazul în care a primit plăți necuvenite, producătorul are obligația de a rambursa sumele respective, majorate cu dobânzile calculate în conformitate cu dispozițiile alineatului (3).

[…]

(5) Obligația de rambursare prevăzută la alineatul (1) nu se aplică în cazul în care între data la care s-a plătit ajutorul și data la care beneficiarul a fost notificat prima oară de autoritatea competentă asupra caracterului necuvenit al plății a trecut o perioadă mai mare de zece ani.

Cu toate acestea, perioada prevăzută în primul paragraf este redusă la patru ani în cazul în care beneficiarul a acționat cu bună-credință.

(6) Sumele care trebuie recuperate în urma aplicării reducerilor și a excluderilor prevăzute la articolul 13 și în titlul IV sunt supuse unui termen de prescripție de patru ani.

[…]” [traducere neoficială]

8 Articolul 52a din acest regulament prevede:

„Prin derogare de la articolul 54 alineatul (2) și fără a aduce atingere normelor de prescripție mai favorabile stabilite de statele membre, articolul 49 alineatul (5) este aplicabil de asemenea cererilor de ajutor privind anii de comercializare și perioadele de primă care au început înainte de 1 ianuarie 2002, cu excepția cazului în care autoritatea competentă a notificat deja beneficiarul cu privire la caracterul necuvenit al plății în cauză înainte de 1 februarie 2004”. [traducere neoficială]

9 Articolul 54 din regulamentul menționat, intitulat „Intrarea în vigoare”, prevede la alineatul (2):

„[Regulamentul nr. 2419/2001] se aplică cererilor de ajutor introduse pe parcursul anilor de comercializare sau al perioadelor de referință pentru prime care încep de la 1 ianuarie 2002.

[…]” [traducere neoficială]

*Regulamentul nr. 2988/95*

10 Potrivit celui de al treilea considerent al Regulamentului nr. 2988/95, „trebuie combătute în toate domeniile acțiunile de natură să afecteze interesele financiare ale [Uniunii Europene]”.

11 Articolul 1 alineatul (1) din Regulamentul nr. 2988/95 avea următorul cuprins:

„În scopul protejării intereselor financiare ale [Uniunii], se adoptă prin prezenta o reglementare generală privind controalele uniforme, măsurile și sancțiunile administrative privind abaterile de la dreptul [Uniunii].”

12 Articolul 2 alineatul (2) din Regulamentul nr. 2988/95 prevedea:

„Nicio sancțiune administrativă nu poate fi impusă în absența unor dispoziții în acest sens prevăzute într-un act comunitar emis anterior abaterii respective. În cazul modificării ulterioare a dispozițiilor care impun sancțiuni administrative și care sunt incluse în normele [Uniunii], se aplică retroactiv dispozițiile mai favorabile.”

13 Articolul 3 alineatul (1) din Regulamentul nr. 2988/95 dispunea:

„Termenul de prescripție a acțiunii este de patru ani de la săvârșirea abaterii menționate la articolul 1 alineatul (1). Cu toate acestea, normele sectoriale pot să prevadă un termen mai scurt, care nu poate fi însă mai mic de trei ani.

În cazul unor abateri continue sau repetate, termenul de prescripție curge din ziua în care încetează săvârșirea abaterii respective. În ceea ce privește programele multianuale, termenul de prescripție trebuie, oricum, să curgă până la finalizarea programului.

[…]”

**Litigiul principal și întrebările preliminare**

14 Domnul Westphal, agricultor, a introdus, la începutul anilor 2000 și 2001, pentru anii de comercializare aferenți acestor doi ani calendaristici, cereri de ajutor pe suprafață în cadrul regimului de sprijin pentru producătorii de anumite culturi arabile.

15 Camera pentru agricultură a acordat aceste ajutoare, iar plățile corespunzătoare au fost efectuate în cursul anilor respectivi.

16 Cu ocazia unui control efectuat la fața locului în luna ianuarie 2006, au fost constatate abateri în ceea ce privește informațiile referitoare la terenurile retrase din circuitul agricol. În urma audierii domnului Westphal, Camera pentru agricultură a adoptat, la 23 iulie 2007, o decizie de constatare a nulității parțiale a deciziilor de aprobare referitoare la cei doi ani în cauză și prin care a dispus restituirea sumelor percepute în plus. Cuantumul acestei restituiri a fost calculat în conformitate cu sancțiunea pentru supradeclararea suprafețelor retrase din circuitul agricol, constând în a considera că nu ar fi trebuit acordat niciun ajutor.

17 Domnul Westphal a formulat o acțiune împotriva acestei decizii. Instanța de apel a anulat decizia Camerei pentru agricultură din 23 iulie 2007 în măsura în care aceasta privea suma care trebuia rambursată cu titlu de sancțiune. Recunoscând totodată că sancțiunea menționată era justificată în temeiul articolului 9 alineatul (2) al doilea paragraf din Regulamentul nr. 3887/92, această instanță a considerat că, în temeiul principiului aplicării retroactive a normei de sancționare mai favorabile, astfel cum este prevăzut la articolul 2 alineatul (2) a doua teză din Regulamentul nr. 2988/95, erau aplicabile normele de prescripție prevăzute la articolul 49 alineatele (5) și (6) din Regulamentul nr. 2419/2001.

18 Aceasta a dedus de aici că sancțiunea aplicată era prescrisă, având în vedere că au trecut mai mult de patru ani între data plății ajutoarelor vizate și data la care solicitantul a fost informat că ajutoarele i-au fost acordate în mod necuvenit. Aplicarea normelor de prescripție prevăzute la articolul 49 din Regulamentul nr. 2419/2001 a permis astfel să se ajungă la un rezultat mai favorabil decât cel care ar fi rezultat din norma aplicabilă în mod normal, și anume articolul 3 alineatul (1) al doilea paragraf prima teză din Regulamentul nr. 2988/95. Astfel, în conformitate cu această din urmă dispoziție, termenul de prescripție nu ar fi început să curgă decât din ziua în care a încetat săvârșirea abaterii, în anul 2004, astfel încât sancțiunea nu ar fi fost prescrisă la data la care solicitantul a avut cunoștință de existența caracterului nelegal al cererilor sale.

19 Camera pentru agricultură a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel.

20 Bundesverwaltungsgericht (Curtea Administrativă Federală, Germania), instanța de trimitere, arată că instanța de apel a interpretat alineatul (6) al articolului 49 din Regulamentul nr. 2419/2001 în sensul că acesta completează alineatul (5) al articolului menționat și că modalitățile de aplicare prevăzute la acest din urmă alineat, în special în ceea ce privește momentul de la care începe să curgă termenul de prescripție, îi sunt de asemenea aplicabile.

21 Cu toate acestea, în măsura în care dispozițiile Regulamentului nr. 2988/95 sunt aplicabile mai multor sectoare și având în vedere că articolul 49 alineatul (6) din Regulamentul nr. 2419/2001 nu conține nicio precizare cu privire la momentul de la care începe să curgă termenul de prescripție, instanța de trimitere ridică problema dacă în această privință este necesar să se aplice articolul 3 alineatul (1) din Regulamentul nr. 2988/95.

22 În ipoteza în care acest articol 3 alineatul (1) nu ar trebui să se aplice, instanța de trimitere solicită să se stabilească dacă normele de prescripție aplicabile în speță sunt dispoziții care impun sancțiuni administrative, în sensul articolului 2 alineatul (2) a doua teză din Regulamentul nr. 2988/95, care pot fi supuse principiului aplicării retroactive a normei de sancționare mai favorabile. Instanța de trimitere consideră, pe de o parte, că principiul aplicării retroactive a legii penale mai favorabile nu privește

decât modificările de drept cu privire la fond, cu excluderea normelor de prescripție. Pe de altă parte, întrucât acest principiu s-ar întemeia pe considerații de echitate, ar trebui să se admită că, prin adoptarea unei norme de prescripție mai favorabile, legiuitorul a efectuat în mod necesar o reevaluare și că, prin urmare, nu se impune o diferențiere în timp cu privire la aplicabilitatea normei menționate.

23 În cazul unui răspuns negativ, instanța de trimitere ridică problema dacă articolul 52a din Regulamentul nr. 2419/2001, care prevede aplicarea retroactivă a normei de prescripție prevăzute la articolul 49 alineatul (5) din regulamentul menționat, se poate aplica prin analogie la articolul 49 alineatul (6) din acesta. Potrivit instanței de trimitere, din modul de redactare a articolului 52a din Regulamentul nr. 2419/2001 rezultă că nu este necesară o dispoziție specifică pentru aplicarea articolului 49 alineatul (6) din Regulamentul nr. 2419/2001 și că articolul 2 alineatul (2) a doua teză din Regulamentul nr. 2988/95 asigură coerența sistemului. Cu toate acestea, dacă situația nu ar fi aceasta, vidul juridic care ar rezulta ar trebui să poată fi acoperit prin intermediul unui raționament prin analogie.

24 În aceste condiții, Bundesverwaltungsgericht (Curtea Administrativă Federală) a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarele întrebări preliminare:

„1) Termenul de prescripție prevăzut la articolul 49 alineatul (6) din Regulamentul (CE) nr. 2419/2001 începe să curgă de la data plății ajutorului sau momentul de la care începe să curgă este reglementat potrivit articolului 3 alineatul (1), în speță: articolul 3 alineatul (1) al doilea paragraf prima teză din Regulamentul (CE, Euratom) nr. 2988/95?

2) Normele de prescripție prevăzute la articolul 49 alineatul (6) din Regulamentul (CE) nr. 2419/2001, respectiv la articolul 3 alineatul (1) din Regulamentul nr. 2988/95 constituie dispoziții care impun sancțiuni administrative în sensul articolului 2 alineatul (2) a doua teză din Regulamentul nr. 2988/95?

3) Articolul 52a din Regulamentul (CE) nr. 2419/2001, care prevede aplicarea retroactivă a normei de prescripție prevăzute la articolul 49 alineatul (5) din Regulamentul (CE) nr. 2419/2001, se poate aplica prin analogie și la articolul 49 alineatul (6) din Regulamentul (CE) nr. 2419/2001?

În ipoteza în care articolul 3 alineatul (1) al doilea paragraf prima teză din Regulamentul (CE, Euratom) nr. 2988/95 este aplicabil (prima întrebare), nu mai este necesar să se răspundă la celelalte întrebări; dacă acesta nu este aplicabil, trebuie să se considere că, în cazul în care s-ar răspunde afirmativ la cea de a doua întrebare, a treia întrebare rămâne fără obiect.”

## Cu privire la prima întrebare

25 Prin intermediul primei întrebări, instanța de trimitere solicită în esență să se stabilească dacă articolul 49 alineatul (6) din Regulamentul nr. 2419/2001 trebuie interpretat în sensul că momentul de la care începe să curgă termenul de prescripție pe care îl prevede este identic cu cel stabilit la articolul 49 alineatul (5) din acest regulament, și anume că acesta corespunde datei plății ajutorului, sau dacă trebuie să fie stabilit, în conformitate cu articolul 3 alineatul (1) din Regulamentul nr. 2988/95, începând din ziua în care încetează săvârșirea abaterii respective.

26 Cu titlu introductiv, trebuie amintit că Regulamentul nr. 2988/95 introduce, conform articolului 1, o „reglementare generală privind controalele uniforme, măsurile și sancțiunile administrative privind abaterile de la dreptul [Uniunii]”, și aceasta, astfel cum reiese din cel de al treilea considerent al regulamentului menționat, pentru „a combate în toate domeniile acțiunile de natură să afecteze interesele financiare ale [Uniunii]” (Hotărârea din 11 iunie 2015, Pfeifer & Langen, C-52/14, EU:C:2015:381, punctul 20 și jurisprudența citată, precum și Hotărârea din 2 martie 2017, Glencore Céréales France, C-584/15, EU:C:2017:160, punctul 23).

27 Prin adoptarea acestui regulament, legiuitorul Uniunii a intenționat să stabilească o serie de principii generale instituind obligația ca toate reglementările sectoriale să respecte aceste principii (a se vedea în acest sens Hotărârea din 11 martie 2008, Jager, C-420/06, EU:C:2008:152, punctul 61, precum și Hotărârea din 28 octombrie 2010, SGS Belgium și alții, C-367/09, EU:C:2010:648, punctul 37).

28 În plus, prin adoptarea articolului 3 alineatul (1) primul paragraf din Regulamentul nr. 2988/95, legiuitorul a hotărât să instituie o normă generală de prescripție aplicabilă în materie, prin care urmărea, pe de o parte, să definească un termen minim aplicat în toate statele membre și, pe de altă parte, să renunțe la posibilitatea de a urmări în justiție o abatere care aduce atingere intereselor financiare ale Uniunii după scurgerea unei perioade de patru ani de la săvârșirea abaterii (Hotărârea din 29 ianuarie 2009, Josef Vosding Schlacht-, Kühl- und Zerlegebetrieb și alții, C-278/07-C-280/07, EU:C:2009:38, punctul 27, precum și Hotărârea din 22 decembrie 2010, Corman, C-131/10, EU:C:2010:825, punctul 39).

29 Rezultă că, începând de la data intrării în vigoare a Regulamentului nr. 2988/95, orice atingere adusă intereselor financiare ale Uniunii poate, în principiu și cu excepția sectoarelor pentru care legiuitorul Uniunii a prevăzut un termen inferior, să fie urmărită de autoritățile competente ale statelor membre într-un termen de patru ani (Hotărârea din 29 ianuarie 2009, Josef Vosding Schlacht-, Kühl- und Zerlegebetrieb și alții, C-278/07-C-280/07, EU:C:2009:38, punctul 28, precum și Hotărârea din 22 decembrie 2010, Corman, C-131/10, EU:C:2010:825, punctul 40).

30 Articolul 3 alineatul (1) primul paragraf din Regulamentul nr. 2988/95 stabilește, în ceea ce privește acțiunile, un termen de prescripție care curge de la săvârșirea abaterii, aceasta din urmă fiind definită la articolul 1 alineatul (2) din același regulament ca „[o]rice încălcare a unei dispoziții de drept [al Uniunii], ca urmare a unei acțiuni sau omisiuni a unui agent economic, care poate sau ar putea prejudicia bugetul general [al Uniunii]” (a se vedea în acest sens Hotărârea din 29 ianuarie 2009, Josef Vosding Schlacht-, Kühl- und Zerlegebetrieb și alții, C-278/07-C-280/07, EU:C:2009:38, punctele 21 și 22, precum și Hotărârea din 22 decembrie 2010, Corman, C-131/10, EU:C:2010:825, punctul 38).

31 Prin urmare, acest termen este aplicabil atât abaterilor care fac obiectul unei măsuri administrative ce urmărește retragerea avantajului obținut în mod nejustificat, conform articolului 4 din regulamentul menționat, cât și abaterilor care conduc la aplicarea unei sancțiuni administrative, în sensul articolului 5 din acesta (a se vedea în acest sens Hotărârea din 11 iunie 2015, Pfeifer & Langen, C-52/14, EU:C:2015:381, punctul 23 și jurisprudența citată, precum și Hotărârea din 2 martie 2017, Glencore Céréales France, C-584/15, EU:C:2017:160, punctul 26).

32 În temeiul articolului 3 alineatul (1) primul paragraf din Regulamentul nr. 2988/95, termenul de prescripție a acțiunii este de patru ani de la momentul săvârșirii abaterii. Conform articolului 3 alineatul (1) al doilea paragraf din acest regulament, în cazul unor abateri continue sau repetate, termenul de prescripție curge din ziua în care încetează săvârșirea abaterii respective.

33 Dat fiind că săvârșirea abaterii presupune îndeplinirea a două condiții, și anume o acțiune sau o omisiune care constituie o încălcare a dreptului Uniunii, precum și un prejudiciu adus bugetului Uniunii, termenul de prescripție începe să curgă, în consecință, de la momentul în care au survenit atât acțiunea sau omisiunea care constituie o încălcare a dreptului Uniunii, cât și prejudiciul adus bugetului Uniunii, momentul de la care începe să curgă termenul de prescripție situându-se întotdeauna, potrivit jurisprudenței Curții, la data evenimentului care survine ultimul (a se vedea în acest sens Hotărârea din 6 octombrie 2015, Firma Ernst Kollmer Fleischimport und -export, C-59/14, EU:C:2015:660, punctele 24-26, și Hotărârea din 2 martie 2017, Glencore Céréales France, C-584/15, EU:C:2017:160, punctul 47).

34 Regula care stabilește o prescripție de patru ani, înscrisă la articolul 3 alineatul (1) primul paragraf prima teză din Regulamentul nr. 2988/95, care este direct aplicabilă în statele membre, nu poate fi înlăturată de existența unei norme sectoriale, în sensul articolului 3 alineatul (1) primul paragraf a

doua teză din acest regulament, decât atunci când această normă sectorială prevede un termen mai scurt, dar nu mai mic de trei ani (a se vedea în acest sens Hotărârea din 29 ianuarie 2009, Josef Vosding Schlacht-, Kühl- und Zerlegebetrieb și alții, C-278/07-C-280/07, EU:C:2009:38, punctul 44, precum și Hotărârea din 22 decembrie 2010, Corman, C-131/10, EU:C:2010:825, punctul 42).

35 În lumina acestor considerații și având în vedere jurisprudența constantă a Curții potrivit căreia, pentru a stabili domeniul de aplicare al unor dispoziții de drept al Uniunii, este necesar să se țină seama atât de termenii lor, cât și de contextul și de obiectivele acestora (Hotărârea din 6 octombrie 2015, Firma Ernst Kollmer Fleischimport und -export, C-59/14, EU:C:2015:660, punctul 22), trebuie să se răspundă la întrebarea adresată.

36 În speță, deși reglementarea sectorială a Uniunii aplicabilă inițial în cauza principală, și anume Regulamentul nr. 3887/92, nu prevedea dispoziții speciale în materie de prescripție, abrogarea acestui regulament prin Regulamentul nr. 2419/2001 a condus la instituirea unor norme sectoriale de prescripție.

37 Astfel, din modul de redactare a articolului 49 alineatul (5) din Regulamentul nr. 2419/2001 rezultă, desigur, că, în raport cu beneficiarul de bună-credință, obligația de rambursare în caz de plată necuvenită se prescrie prin împlinirea unui termen de patru ani între data plății ajutorului și prima notificare adresată beneficiarului de autoritatea competentă privind caracterul necuvenit al plății primite.

38 Independent de aspectul dacă dispoziția menționată constituie o normă sectorială derogatorie, în sensul celei de a doua teze a articolului 3 alineatul (1) primul paragraf din Regulamentul nr. 2988/95, trebuie să se constate că aceasta a introdus o simplificare în raport cu determinarea momentului de la care începe să curgă termenul de prescripție, astfel cum era prevăzută la respectivul articol 3 alineatul (1), în măsura în care, pe de o parte, acest termen nu mai este calculat de la săvârșirea abaterii, ci din ziua plății, și, pe de altă parte, nu mai este necesar să se stabilească o distincție între abateri după cum au un caracter unic sau continuu.

39 În schimb, modul de redactare a articolului 49 alineatul (6) din Regulamentul nr. 2419/2001 nu conține nicio indicație care să permită să se concluzioneze că există o astfel de simplificare pentru stabilirea momentului de la care începe să curgă prescripția aplicabilă sumelor care trebuie recuperate în temeiul aplicării reducerilor și a excluderilor prevăzute la articolul 13 și în titlul IV din acest regulament.

40 În această privință, trebuie amintit că, deși alineatul (5) al articolului 49 din Regulamentul nr. 2419/2001 se aplică tuturor restituirilor de sume plătite în mod necuvenit, domeniul de aplicare al alineatului (6) al acestui articol este limitat în mod expres la restituirile care constituie sancțiuni administrative, precum privarea totală sau parțială de la un avantaj acordat, precum și excluderea sau retragerea unui avantaj pentru o perioadă ulterioară.

41 În aceste condiții și având în vedere dispunerea alineatelor (5) și (6) ale articolului 49 din Regulamentul nr. 2419/2001, trebuie să se considere că alineatul (6) al acestui articol constituie o excepție de la noua regulă de calcul care figurează la alineatul (5) al articolului menționat.

42 În consecință, momentul de la care începe să curgă termenul de prescripție de patru ani prevăzut la articolul 49 alineatul (6) din Regulamentul nr. 2419/2001 trebuie stabilit în conformitate cu regula de bază, și anume cea care figurează la articolul 3 alineatul (1) din Regulamentul nr. 2988/95.

43 Această concluzie este conformă nu numai cu obiectivul Regulamentului nr. 2988/95, care urmărește, astfel cum s-a amintit la punctul 26 din prezenta hotărâre, protecția intereselor financiare ale Uniunii, ci și cu cel al Regulamentului nr. 2419/2001.

44 Astfel, Regulamentul nr. 2419/2001 urmărește combaterea neregulilor și a fraudei în cadrul punerii în aplicare a diverselor scheme de ajutor care fac parte din sistemul integrat pentru a proteja în mod eficient interesele financiare ale Uniunii. În vederea atingerii acestui obiectiv, regulamentul menționat prevede reduceri și excluderi în funcție de gravitatea abaterii săvârșite în cererea de ajutoare și care pot merge până la excluderea totală din una sau din mai multe scheme de ajutor pentru perioada determinată (Hotărârea din 2 octombrie 2014, Van Den Broeck, C-525/13, EU:C:2014:2254, punctul 31 și jurisprudența citată).

45 Acesta este în special cazul în speță. Astfel, pentru a atinge obiectivul menționat, articolul 9 alineatul (2) din Regulamentul nr. 3887/92, în temeiul căruia i-au fost impuse domnului Westphal restituirile contestate, al cărui conținut a fost reluat în esență la articolul 32 alineatul (1) din Regulamentul nr. 2419/2001, prevede sancțiuni sub formă de reduceri sau excluderi de la ajutorul Uniunii, variabile în funcție de gravitatea abaterii săvârșite în cazul în care suprafața declarată în cererea de ajutor pe suprafață este mai mare decât suprafața determinată în urma unui control (Hotărârea din 4 octombrie 2007, Kruck, C-192/06, EU:C:2007:579, punctul 35).

46 Astfel, o interpretare a articolului 49 alineatul (6) din Regulamentul nr. 2419/2001 care ar echivala cu a acorda restituirilor de ajutoare pentru comportamente care, ca urmare a caracterului lor ilegal pronunțat, sunt însoțite de sancțiuni aceleași modalități de calcul al termenului de prescripție ca cele aplicabile unor comportamente care nu determină decât o simplă obligație de restituire nu pare conformă cu finalitatea unui sistem de sancțiuni care se dorește suficient de disuasiv și de eficient pentru a combate abaterile, precum și fraudele săvârșite în cererile de ajutor pe suprafață (a se vedea în acest sens Hotărârea din 2 octombrie 2014, Van Den Broeck, C-525/13, EU:C:2014:2254, punctul 32 și jurisprudența citată).

47 Având în vedere toate considerațiile precedente, trebuie să se răspundă la prima întrebare că articolul 49 alineatul (6) din Regulamentul nr. 2419/2001 trebuie interpretat în sensul că momentul de la care începe să curgă termenul de prescripție prevăzut de acesta trebuie să fie determinat conform articolului 3 alineatul (1) din Regulamentul nr. 2988/95 și corespunde, în cazul unor abateri continue sau repetate, zilei în care încetează săvârșirea abaterii.

**Cu privire la a doua și la a treia întrebare**

48 Având în vedere răspunsul dat la prima întrebare, nu este necesar să se răspundă la a doua și la a treia întrebare.

**Cu privire la cheltuielile de judecată**

49 Întrucât, în privința părților din litigiul principal, procedura are caracterul unui incident survenit la instanța de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observații Curții, altele decât cele ale părților menționate, nu pot face obiectul unei rambursări.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera a opta) declară:

**Articolul 49 alineatul (6) din Regulamentul (CE) nr. 2419/2001 al Comisiei din 11 decembrie 2001 de stabilire a normelor de aplicare a sistemului integrat de gestionare și control privind anumite scheme de ajutor comunitare instituite prin Regulamentul (CEE) nr. 3508/92 al Consiliului, astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (CE) nr. 118/2004 al Comisiei din 23 ianuarie 2004, trebuie interpretat în sensul că momentul de la care începe să curgă termenul de prescripție prevăzut de acesta trebuie să fie determinat conform articolului 3 alineatul (1) din**

**Regulamentul (CE, Euratom) nr. 2988/95 al Consiliului din 18 decembrie 1995 privind protecția intereselor financiare ale Comunităților Europene și corespunde, în cazul unor abateri continue sau repetate, zilei în care încetează săvârșirea abaterii.**

Semnături